

Konkurransklagenemnda

Utkast til veiledning for saksbehandling i Konkurransklagenemnda

1 Bakgrunn og formål

Konkurransklagenemnda (heretter «nemnda») er et forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 1, og forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder for nemnda. I tillegg gjelder de særlige saksbehandlingsreglene i konkurranseloven kapittel 8 og forskrift om behandling av saker for Konkurransklagenemnda («forskriften»). Endelig skal nemnda påse at saksbehandlingen er i overensstemmelse med de krav som følger av EMK jf. menneskerettsloven § 2.

Formålet med veiledningen er å beskrive saksbehandlingsprosessen ved klager for nemnda.

2 Inngivelse av klage

Konkurransklagenemnda er klageinstans for alle vedtak som Konkurransetilsynet fatter, unntatt vedtak etter pristiltaksloven. Klage sendes til Konkurransetilsynet, med kopi til nemnda, men stiles til Konkurransklagenemnda. Dokumenter som skal sendes direkte til Konkurransklagenemnda besendes elektronisk til post@knse.no.

Frist for å inngi klage på vedtak om overtredelsesgebyr er seks måneder fra partene mottok Konkurransetilsynets vedtak, jf. konkurranseloven § 39 første ledd. Ved klage på vedtak om inngrep foretakssammenslutninger er klagefristen 15 virkedager jf. konkurranseloven § 20 a første ledd. For klager på andre vedtak truffet av Konkurransetilsynet er klagefristen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

3 Klagen

Det følger av forskriften § 3 at klagen skal inneholde følgende:

- a) navn og adresse på partene, stedfortredere og partenes advokater dersom de er representert ved advokat.
- b) det vedtak som påklages og hvilke rettslige og faktiske grunnlag som klagen bygger på.
- c) en redegjørelse for klagers syn på sakens faktiske og rettslige spørsmål.

Klager bør i klagen angi sine synspunkter om den videre saksbehandlingen i klagesaken. De dokumenter/bevis som klagen bygger på, skal enten vedlegges eller entydig identifiseres ved henvisning til hvor de er fremlagt tidligere. I tillegg bør klager angi hvorvidt klager mener det er nødvendig med muntlige høringer, eventuelt møter med nemnda.

Dersom klagen eller vedlegg til klagen inneholder taushetsbelagte opplysninger som klager ønsker unntatt offentlighet eller partsoffentlighet skal klager klart angi eller merke disse opplysningene og samtidig begrunne hvorfor det ikke skal gis innsyn i opplysningene. Klager skal samtidig fremlegge forslag til offentlig versjon av klagen, dette omfatter også klagens vedlegg jf. forskriften § 3 fjerde ledd.

4 Nemndas sammensetning

Nemndas leder avgjør nemndas sammensetning i den enkelte sak. Det skal tilstrebes at medlemmer i Konkurransklagenemnda deltar i klagesaksbehandlingen ut i fra en rulleringsordning. Dersom saken fordrer særlige kompetanse, vil dette kunne tillegges vekt ved sammensetningen av nemnda.

Det følger av konkurranseloven § 36 tredje ledd at nemnda i enkeltsaker normalt skal bestå av tre medlemmer, men at nemndas leder kan beslutte at nemnda utvides til fem medlemmer i særlige tilfeller. Behandling i forsterket nemnd vil kunne være aktuelt i saker med særlig kompliserte faglige problemstillinger, omfattende sakskompleks eller i prinsipielle saker der avgjørelsen kan få betydning også for senere avgjørelser.

Nemndas leder utpeker en saksordfører i den enkelte sak. Saksordføreren har ansvaret for organiseringen av saksbehandlingen i den enkelte klagesak.

Det følger av forskriften § 1 fjerde ledd at nemndas leder kan, dersom det anses hensiktsmessig, oppnevne varamedlemmer i den enkelte sak. Varamedlemmene skal holde seg oppdatert på behandlingen av saken og kan delta på eventuelle møter og høringer i anledning saken. Varamedlemmene kan ikke delta i drøftelser om eller i avgjørelsen av saken med mindre vedkommende trer inn for et annet nemndsmedlem.

5 Habilitet

Klager og Konkurransetilsynet vil bli orientert om nemndas sammensetning enten i innkalling til planmøte, eller i et eget brev tidlig i prosessen. Eventuelle habilitetsinnsigelser mot nemndas sammensetning bør fremmes så tidlig som mulig under saksbehandlingen.

6 Saksbehandling

6.1 Planmøte

I saker om klage over inngrep mot foretakssammenslutninger etter konkurranseloven § 16 og klage over ileggelse av overtredelsesgebyr for brudd på konkurranseloven § 10 og § 11 vil nemnda normalt avholde planmøte med klager og Konkurransetilsynet. Dersom det skal avholdes planmøte, innkaller sekretariatet klager og Konkurransetilsynet til planmøte snarest mulig etter at klagen er mottatt. For øvrige klagesaker vil nemnda normalt ikke avholde planmøte.

De temaer som vil bli tatt opp i møte vil bli beskrevet i innkallingen.

Formålet med planmøtet er å klarlegge saken og drøfte videre behandling, herunder behov for møter, muntlige høringer og ytterligere informasjonsinnhenting.

Dersom det blir besluttet at det skal gjennomføres muntlige høringer under planmøte, skal tema og tidspunkt for høringene diskuteres, sammen med en angivelse av eventuelle vitner og hva disse skal forklare seg om.

Planmøte kan gjennomføres som fjernmøte. Det vil bli utarbeidet protokoll fra planmøte.

6.2 Skriftlig saksbehandling og utredning

Nemndas saksbehandling er skriftlig, dersom nemnda ikke bestemmer noe annet.

Etter Konkurransetilsynets oversendelse av klagen vil klager få anledning til å kommentere tilsynets oversendelsesbrev og Konkurransetilsynet få gi sitt syn på klagers kommentarer. Nemnda kan sette frister for klagerens inngivelse av kommentarer, og partene må være forberedt på at det vil settes korte frister.

Utgangspunktet for nemndas behandling av saken er at klager har ansvar for at juridiske, økonomiske og faktiske forhold er utredet ved inngivelsen av klagen. Nemndas saksbehandlingstid ved klager etter konkurranseloven § 16 og vedtak om overtredelsesgebyr etter konkurranseloven § 29 første ledd vil normalt være kort, og anmodninger om fremleggelse av ytterligere skriftlige innlegg, eventuelt

gjennomføring av muntlige høringer, bør i størst mulig grad begrenses til tilfeller der dette anses å kunne tilføre saken noe nytt.

Nemnda kan pålegge klager å inngi en kortfattet kronologisk eller annen systematisert redegjørelse for de faktiske/og eller rettslige problemstillinger jf. forskriften § 6 femte ledd. Nemnda kan videre pålegge klager å gi opplysninger innen en fastsatt frist jf. konkurranseloven § 24 første ledd. På grunn av nemndas saksbehandlingstid vil denne fristen normalt være kort.

Nemnda kan ved behov pålegge Konkurransetilsynet å gjennomføre undersøkelser og analyser på vegne av nemnda jf. forvaltningsloven § 33 femte ledd. Ved eventuelle pålegg til Konkurransetilsynet vil nemnda påse at undersøkelsene utføres på en slik måte at nemnda sikrer objektivitet rundt resultatene og nødvendig kontradiksjon for klager.

6.3 Møter og muntlige høringer

Ved klage på vedtak etter konkurranseloven § 16, vil nemnda normalt avholde særmøter med klager og Konkurransetilsynet. Tidspunkt for møtene vil bli søkt avklart under planmøte. Ved gjennomføring av slike møter vil nemnda utarbeide et referat som blir oversendt klager og Konkurransetilsynet. Møtene vil normalt bli avholdt som fysiske møter, men kan gjennomføres som fjernmøter.

Ved klage på ileggelse av overtredelsesgebyr for overtredelse av konkurranseloven § 10 og § 11 kan klager anmode nemnda om muntlige høringer hvor begge parter er tilstede samtidig. Det vil bli søkt avklart med klager og Konkurransetilsynet under planmøtet hvorvidt dette er nødvendig og hensiktsmessig. Klager må konkret angi hvilke temaer i saken parten mener må belyses nærmere og hvorfor dette bør gjøres ved muntlig høring. Nemnda kan også uten anmodning fra partene avgjøre at det skal gjennomføres muntlig høring dersom den finner at enkelte spørsmål bør belyses ved muntlig innlegg/høring. Bruken av muntlige høringer vil begrenses til forhold hvor det blir ansett nødvendig for en forsvarlig utredning av saken, eller som en bedre fremgangsmåte for å få til en raskere opplysning av saken.

Dersom nemnda beslutter å avholde muntlige høringer i en sak, innkaller klager og Konkurransetilsynet selv de vitnene som eventuelt skal føres. Klager og Konkurransetilsynet skal gis adgang til å imøtegå bevis som føres under høringen.

Nemnda kan dersom det anses nødvendig innhente sakkyndig bistand i saken jf. forskriften § 9.

I saker om overtredelsesgebyr for brudd på konkurranseloven § 10 kan nemnda gjennomføre felles muntlig høring for flere klageparter hvis sakens opplysning tilsier at dette vil være nødvendig jf. saksbehandlingsforskriften § 6 annet ledd.

Etter den muntlige høringen vil klager og Konkurransetilsynet normalt få anledning til å komme med et kort skriftlig sluttinnlegg.

Det vil bli utarbeidet protokoll fra de muntlige høringene jf. forskriften § 10.

Nemnda kan beslutte at skal gjøres lyd- og bildeopptak av muntlige høringer, jf. forskriften § 6 sjette ledd.

7 Innsyn og merinnsyn

Krav om innsyn i sakens dokumenter vil bli behandlet i henhold til reglene i offentleglova, forvaltningsloven og konkurranseloven.

8 Sakskostnadskrav

Ved krav om dekning av kostnader til juridisk bistand etter forvaltningsloven § 36, kan nemnda kreve at det angis hvor store beløp og hvor mange timers arbeid som knytter seg til de ulike stadiene av saksbehandlingen fra vedtak er fattet av Konkurransetilsynet til saken er avsluttet for nemnda.

9 Søksmål over Klagenemndas vedtak

Søksmål om Konkurransklagenemndas vedtak skal rettes mot staten ved Konkurransetilsynet og anlegges for Gulating lagmannsrett. Søksmålsfristen er tre måneder etter at underretning om vedtaket er mottatt, jf. konkurranseloven § 39 fjerde ledd.

10 Søksmål over vedtak underveis i saksbehandlingen

Klage over vedtak og avgjørelser som nemnda treffer i første instans kan påklages til departementet, jf. konkurranseloven § 35 annet ledd. Dette gjelder blant annet klage på begjæring om innsyn hvor innsynsbejæringen rettes direkte til nemnda.